

28-1-70

28
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. Μουσ. 67/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Δεκ. 1969 / 1ανονάρι. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Ἐμωόριον...
(παλαιότερον ὄνομα: Ἐμωόριον.), Ἐπαρχίας Ἐσφοδαίας,
Νομοῦ... Κεφάνης...

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ζήνων
Παντοφύρου... ἐπάγγελμα... Διδάσκαλος...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ἐμωόριον... Ἐσφοδαίας...
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον; Ἐν γενεᾷ...
...

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Παναγιώτης Κων. Ζήνων...

ἡλικία... 58... γραμματικαὶ γνώσεις... Ἐμωόριος τοῦ
Δημοκρίτου... τόπος καταγωγῆς... Ἐμωόριον.
Ἐσφοδαίας... Ν. Κεφάνης...
Βρέστην Γεωργίου... ἡλικία... 58... ἐξ...

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ περιόριζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Διὰ... βω. ορσάν... δ. καίμ. π. ορ...
καὶ... δ. αἰ. βω. κιν. αἰ. κιν. καὶ... αἰ. ορσάν... τῶν βουνῶν.

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; Ἐν... αἰ. ορσάν... αἰ. ορσάν...
...

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.

Ὁ γαιοκτήτης... ἢ οἱ ἰδιοκτῆταί... τῶν κατ' αὐτὴν... καὶ... οἱ... βω. ορσάν...
εἰς τὴν κοινότητα...

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων τοῦ, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; ...
...

Ναί

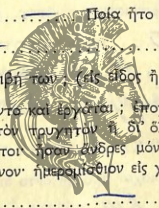
β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *ἤθελα λένε ναί... εἰς τὴν γεωργίαν (ω) εἰς τὴν κτηνοτροφίαν...*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *Οχι*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δέν. ὡς ἔρχον. μέγ. λοι. γαιοκτήμονες, σὺν τε τσιφλί, ναί κ. τ. λ.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των, (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἁλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Μόνον οἱ νέοι μετέβαιναν εἰς Κων/πολιν ἢ εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται ... *Ναί* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρ-αματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... *Ἐκείθουναι ναί ὡς κτίες*

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;....

Ἐλιπαίνοντο με ζωϊκὴν κόπρον, φυτικὴν καὶ με κάλυψιν τῆς χλόης δι' ὀργώματος...

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;... Τὸ... ἔτος... 1932...

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;... Ἀπὸ τὸ... ἔτος... 1912... οἱ...

Γεωργικὴ μηχανή... ἀπὸ τὸ 1918... τοῦ Γιαννιῶτη...

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;... Μανδρινέρος... ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς τὸν...

τῶν βαλάντων ἐφ' ὧν... ἡ προμήθειαι... ἐγένετο ἐκ...

τῶν ἐξωτερικῶν... ἡ μάλιστα τῆς Γερμανίας... διὰ τοῦτο καὶ τὸ ὄνομα τῶν Γερμανῶν...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

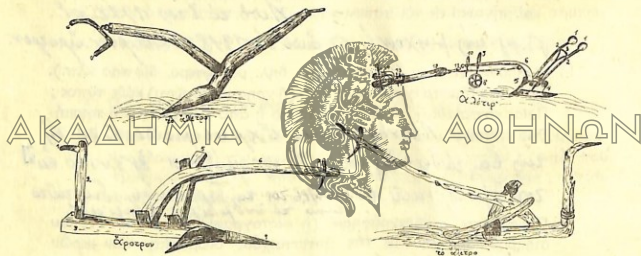
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;)... Ἀπὸ τὸ... ἔτος... 1950.
3) Μηχανὴ θερισμοῦ... Ἀπὸ τὸ... ἔτος... 1924...

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) Ἀποθ. τὸ ἔτος 1925

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ Ἀποθ. τὸ ἔτος 1928.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. *κατασκεύαζεν. τεχνίτης τοῦ χωρίου τοῦ σήμερον. κατασκευάζει. ὀνομάζεται. Τρίγων 15. σφαιρῶν. καὶ. τῶν. τεχνικῶν. ἐδιδάχθη. ἀποθ. τὸν. Τ. ἄροτρον. τεχνίτην.*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀριθμῆσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

ἤτοι... καὶ... εἶναι... μιᾶς... μορφῆς... δι' ἑκάστην...
... τοῦ... χρῆσιν...

ὕνι

σχῆμα ὕνιου

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

χειρολαβή

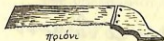
κέντρο

εἶναι... καὶ... ἤτοι... κατασκευασμένη... ἐκ...
... ξύλου...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πρίονι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

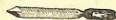
... ξυλοφάιν..., ἀρνάρι..., ἀρίδι..., σκεπάρνι...
... κοφίδι...

πρίονι

ἀρίδι

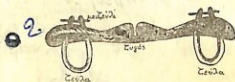

πρίνι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) ; βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *βοεῖς... βοεῖς... καὶ... οἱ... ἵπποι...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *Δύο... (ζεύγος)... ἐχρησιμοποιοῦντο...*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *ὦχι... καὶ... εἶναι... ἀναγκαῖος... ὁ... ζυγός...*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύδες, πιζέυλια κλπ.).

Εἶναι τὰ ἴδια μὲ τὰ παλαιότερα. 1. το 2. σχήματα, μὲ τὰ μὲν διαφορὰ. ὁ ζυγός. ὁ αὐτὸς. 2. αὐτὸς. ζεύδες. ὅταν δύο ζεύματα. τοῦ. καὶ ἐξέμετο. αὐτὸς. ὅταν δύο ζεύματα. τοῦ. καὶ ἐξέμετο.

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *ζεύματα. ζεύδα. εὐδυνάμει ζεύματα.*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

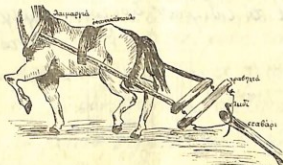
Ἐλέγετο... λοῦρι... (Ἐχρησιμοποιοῦντο... καὶ... ἀποδείχθη).

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ... *ὁ... ὁ... ὁ...*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ... *Ἀπὸ... τοῦ... ζώου... καὶ... μετὰ... τοῦ... ζώου...*

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευὴν, τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

..Ξύσαν./αζ. ξένονα. ξρμια... δι? ἀφ'ην...

ζ'. Ἀροτρίαισις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

...ὁ ἀνὴρ ἢ ὁ ὑπὸχρέτης

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

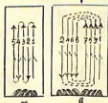
...τὰ βόδια με τὴν βοσκὰ καὶ τὰ
...ἀλογα με τὸ μαζέψο...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μ.ε. ζ.β. λ. ι. α. κ. ἄροτρον. ζ.β. ἄροτρον. ἐφ' ἡν. το. καὶ
 γ. ν. ε. το. με. ἀνοισμ. ἐκ. αὐλακ. κατ' εὐθείαν.
 γραμμ. ἡν.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

ἐφ' ἡν. με. το. ἐδ. ἄροτρον. ἀροτρί. ἐφ' ἡν. το. καὶ
 +
 κατ' εὐθείαν.

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.);

Ἐφ' ἡν. το. καὶ γίνεται. ἀροτρί. ἐφ' ἡν. το. καὶ
 αὐλακ. ἐφ' ἡν. το. καὶ γίνεται. ἀροτρί. ἐφ' ἡν. το. καὶ
 ἐφ' ἡν. το. καὶ γίνεται. ἀροτρί. ἐφ' ἡν. το. καὶ

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μετὰ αὐλακιάν;

Μ.ε. ζ.β. λ. ι. α. κ. ἄροτρον.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Δ.σά. μεν. καὶ ἐκτετατά, ἐὰν ὁ ἀγρός. ἢ τὸ χέρον. ἐγίνοντο. γυρία ὀργώματα. τὴν ἀνοιξιν. ἐν, τὴν Ἀύγουστον καὶ τὴν Σεπτέμβριον. καὶ ἄλλα, ἐὰν ὄχι. ἐν μόνον. ὀργώματα τὴν Σεπτέμβριον καὶ ὀκτώβριον. Διὰ. ἀραιώσας ἐγίνοντο 4. ὀργώματα. τὴν Ἀνοιξιν. καὶ Σεπτέμβριον ὀνομασία καὶ ὀργώματα ἐν ἑκάστῃ.*
- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ἐγίνοντο. τὴν ὀργώματα. τὴν ἐν. ὁ κήπος. ἐγίνοντο. καὶ τὴν Ἀνοιξιν. καὶ Σεπτέμβριον. καὶ ὀκτώβριον. καὶ ἄλλα.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Πόση. τὴν. εὐφρασίαν. τὴν. ἐν. ἄγρους. οἱ ἀγροί. δὲν μένουν. χέρον.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κρίθης, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν;

Ἐν. Ἀνοιξιν. ἐν. Σεπτέμβριον.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπóρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

Τὸ. δισάκι. ἢ. τὸ. παρόρι. ἢ. ἐν. ἄλλο. δόχη. ἐν. τὴν. (παρόρι).

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρὰν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

*Μὲ τὴν βουκέντρα ἢ ὁποῖα εἶχεν ἐν τοῖς αἰῶσι
ἐργαζομένης τῆς γῆς ράβδον.*

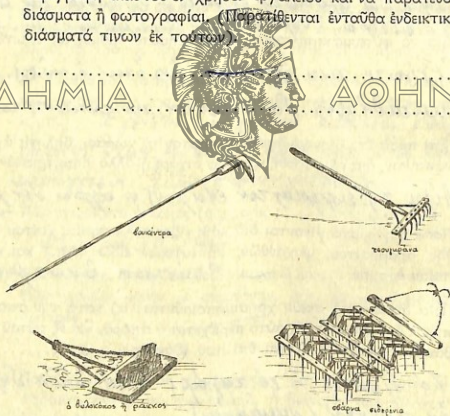
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

Γίνεται τὸ σβάρνισμα.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπλὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμός, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Ο... γαϊδάρη, ἢ... τεύχος, γό. δ. 1. μέλι

.....
.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

..Ο... ἀρεθίτερος... νιός... Ρουδεῖ... οὐκ ἔδωκε... εἰς
..γό. ὄργωμα,

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. ..

..Τό... ἐκκαθαίρεται... καὶ... ἀποτίε... τικὰ...
..Εὐντελὸν... εἰς... αὐτοῦμα... ..

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

..Τό... ἐντολὴ... εἰς... τὴν... ἰσχυρὰ... τὴν... ἰσχυ-
..μαὶ... τὴν... καὶ... τὸ... ὄργωμα... ..

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως. ..

..Εὐ... ἰσχυρὰ... καὶ... γίνε... ται... γό... φύ... τεύμα
..εἰς... αὐτοῦμα... τὴν... θε... νη... εἰς... τοῦ... ζυγίου... ὄργωμα... ..

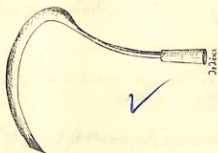
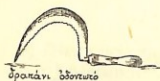
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Με τὸ δρεπάνον. (λεπίδι.) με σιδανίως
με τὴν σιδανίαν

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μεν. Κε66α

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

ἦτο ὀδοντωτή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

...0... 6.8.20.05

- 6) Ὅτι παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρῆσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσέως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιδῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.)

.....Ο ΒΔΕΨΑΤΣ. ΞΥΝΕΝΟ. Ω ΘΕΟΙΟΝΟΙ ΔΟΙ. ΖΗΤ
ΧΕΡΩΤ

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοιπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. ... Δ. 5 μα. (10.) Ἐμαγοεζὺν... αἰωό. τοῦ

Σελ. 490

- 2) Οί στάχνες που έμεναν (ή μένουν) εις τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ή πῶς λέγονται).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΑΛΩΣΗΛΙΑΣ... ΔΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ;

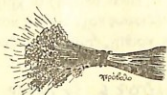
Οἱ Ἰσραῖλ οἱ ἀγαποῦνται ἀλλοτρίους καὶ χερσὶ φοῖτον
ἐν τῷ ἔδαφει.....

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίδες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; *Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶννται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Το πνεύμα σου... γρά... γρά... μαζι' χερ' όβολα
σου... μέ... ταύ... ότα χερ' από... μόν... κατεύθυνση

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

Χερόβολα καλοῦνται.

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἡ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ προϊόν ;

Ἐθ' ἐρίβουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ὑπάρχον
καὶ ἐδαφειαίμας οἱ ζινες ἤρχοντο. ἑαυτοῖς
ἐξερων χερσίων.

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ αμοιβή· εἰς χρήμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ονοματολογίαν).

Ἡ αμοιβή των ἦτο με ἡμερομισθία καὶ
εἰς χρήμα μετὰ φαγητοῦ καὶ δέεισιν.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ἐφερον. εἰς τὴν ἀριστεράν χεῖρα τὴν
ἀσπιδιομαχρίαν. Ἡ ἐπίσθια δὲ ἄλλον εἰς τὴν
μέσσην δὲ τὴν ἀριστεράν.

- 4) 'Εδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

'Εδίδετο.. ἀραιοχά.. εἰς.. ἀπὸς.. τὴν.. ἡμέραν καὶ
ἐκείνης.. ἀρχίζον.. τὴν.. δευτέραν..

- 5) 'Ετραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

'Ετραγουδοῦσαν.. δειρροῖα.. δημοτικὰ τρα-
γούδια..

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ πᾶσαν τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔστιμον. Ἄφηναν.. ἐν.. μέσῳ.. ἀθήριστον.. ἐν.. τῷ χω-
ρίῳ.. τὴν.. χωρίον.. ἔκλεισαν.. τοὺς.. βλαχέας.

βλαυροειδῶς.. μετὰ.. ἔκλεισαν.. τὴν.. βλαχέαν
καὶ.. εἰς.. τὴν.. ἐργασίαν.. ἢ.. μετὰ.. τὴν.. οἰκίαν.. ἐκείνην..
τὴν.. βλαχέαν.. ἀφ' ἧς.. τὴν.. ἐργασίαν.. εἰς.. τὴν.. οἰκίαν.. καὶ
ἐκκρίνω.. τὴν.. εἰς.. τὴν.. βλαχέαν.. (οἰκίαν)

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; 'Αμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Πολλὰ.. ἀμέσως.. μετὰ.. τὸ.. θέλημα.. Ἐάν..
ἐκκρίνω.. ἀφ' ἧς.. χόρτα.. μετὰ.. τρεῖς.. ἡμέρας..
.....

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Εἰς ἐργασίαν... ἔδενε καὶ ἐναι. ἄλλοι. ἢ δύο μετρί-
 φρον. τὰ χερσὶν ἔδενε καὶ τὰ ἐξωσθέντων. ἐπὶ τῶν
 ἐν τῶν δεματιῶν. Τὰ δεματιῶν... ἐγίνοντο. ἀπὸ
 β.τάχυν. ἔγινον ἢ βίμαχυν. οἱ ὁδοῖται. ἐπὶ τῶν
 σ.ήρριφα. διὰ τὴν γίνε. μεγάλον. τὸ δεματιῶν καὶ
 κατὰ τὴν... ἐβρίχοντο. διὰ τὰ μαχαλῶν καὶ
 καὶ. αὐτοματῶν. ἐπὶ τῶν κατὰ. διὰ τὰ. καὶ...
 κατὰ τῶν καὶ κατὰ τῶν. Τὸ δέσιμον ἐγίνετο
 διὰ τῶν χερσῶν ἐν τῶν ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐν τῶν
 ἐργασίαν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεματία μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὀρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεματία συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτόποθετοῦντο ;

Συνεκεντρώνοντο. ἐν τῶν μέσων. τῶν ἀγρῶν...
 καὶ... ἐγίνοντο. ἐπὶ τῶν ἐπὶ. ἀπὸ... τ.σ. δεμα-
 τῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ. Ν. κατὰ τῶν... ..

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Ἦρξιεν. ἡ.
 γαλακτοφύτεια. ἀπὸ τοῦ ἔτους 1900. Τὸ φύτευμα
 γίνεται ἀπὸ 15 Ἀπριλίου.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι ; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν.

*Ἡ ἐξαγωγή γίνεται μὲ τὸ ζύδιον
 ἄροτρον.*

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνιθίζεται παλαιότερον ἢ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.

*Ναί. Ὁ σανὸς ἐκτρέφετο διὰ τῆς πόσης
 ἀπὸ τῶν λευκῶν. Ὁ βίκος καὶ τὸ τριφύλλι
 ἐκτρέφετο ἐν τοῖς ἀγροῦς. Ἐγίνετο ἡ συλλο-
 γή, ἀλωνίζετο μὲ τὸ ξύον καὶ μαζεύον. Ἐξοφόδε-
 ται ἐν τῶν ἐκχυρῶν.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.). *Μὲ τὴν κόσσαν καὶ τὸ ξύον. Ἐκτρέφετο
 τὸν μαῖον.*
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) τὰ χέρζον ἐξυφαινετο εἰς τὰν
 ἄγρον καὶ χωρίον καὶ δευτὴν ἐκωδομειέετο

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Ἡ μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν ἐγένετο διὰ τῶν ἁμαζιῶν. Ἡ συμμετέλευσις ἐγένετο ἐξαιτίας τῶν χωρίων, εἰς τοὺς ἄγρους οἵτινες εἶχον θέρια διὰ τὴν βοσκὴν. Τὰ εἰδόμενα ἐξ τῆς συμμετέλευσεως ἐγένετο εἰς ἄλλαν τοποθεσίαν ἐν ᾗ ὡς εἰδόμενον τὸ χωράφι,

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεματία. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

Διὰ τοῦτο χειρὸς ἀνθρώπων ἐνομασία τῶν τόπων συνηθισμένης. Τὰ δεματία ἐκωδομειέετο εἰς σωρόν τὸν ὅστις ἐκαλεῖτο θεμωνιά.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι;

Ὁ χωρισμός τῶν δημητριακῶν ἐγένετο πάντοτε εἰς τὸ ἄλωνι

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

Ἐξαιτίας τῶν χωρίων

- 5) Τὸ ἀλώνει ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ;
ἐάν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ὁ ἀλώνει.. ἀν. ἡ. κε. εἰς μίαν.. μόνον.. οἰκογένειαν...
Τοιαῦτα.. εἰλύνει.. ὑφάρχει.. αὐτοῦ.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ἦρχει.. ἀπὸ.. 1^{ης} Αὐγ. αὐτ. καὶ ἔληξε.. ἐν 25 Αὐγ.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Ἔνα.. μόνον.. εἶδος.. ἀλωνιῶν.. τὸ χωματάλωνο..
.....

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστὸν ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξeos τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

Ἐγένετο.. ἔργον.. ὡρᾶται, μετὰ ὥ-
ριμα, ἰσοδ. ἐδάφ. μὲ.. εὐδ. καὶ.. ἔργ. αὐτῶν.. καὶ.. καὶ ὁ-
ν.. ἔγένετο τὸ.. καθαίρεμα.. μὲ.. βαρὺ.. εὐδ. καὶ.. ζήνων
ἔργων.. καὶ.. μετὰ ἡ.. εὐδ. λήγει.. μὲ.. καὶ ὡρον.. β. ἡ.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

.....
.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Η. ζωοποιέμενοι. τῶν δερματιῶν ἐξένετο. ἐνθὺ τῶν...
 ἀλυνόεστων μετὰ τῶν ἐκείνων. ὑπὸ τῶν ἐκείνων...
 καὶ ἀνὰ λογα μετὰ τῶν. ἐνθὺ εἶχον. ἐκείνων. καὶ καὶ
 ἀνὰ λογα δερμάτια.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
 στρουλινάρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαπλών-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὰ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καί οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

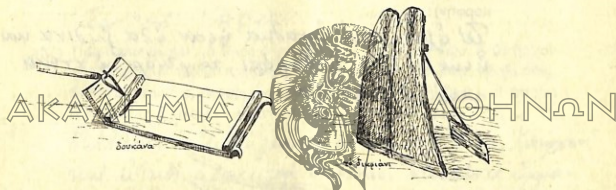
Ο. μοῖα... ἐξένετο. καὶ ἐνταῦθα τὸ ἀλώνισμα...
 ἀνωτέρω... περιγράφεται.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλυνό-
 στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὴν περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἱχνογραφήματα).....

Τὰ ἄλλα... ἐξέειπον... μετὰ... οὐδὲ... ἐκείνου...
 ... οὐδὲ... ἐξέειπον... ἐν τῷ...
 ... ἐξέειπον... ἐν τῷ...
 ... ἐξέειπον... ἐν τῷ...

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔάν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνη, δικριάνη, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μετὰ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ά.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

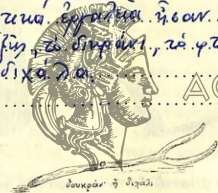
Ἦρχιζε. ἀπὸ τῶν 5 π. μ. ὠρῶν κτλ. καὶ ἔργον
τὰ ἀνάγκαι τῶν ἡμερῶν

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὰ ἀμικία καὶ ἐργαλεῖα ἡσὼν. ἔλα. ζέδινα καὶ
ἡσὼν καὶ ἔξω, τὸ δικούλι, τὸ φτωάρι, καὶ χτένη
καὶ τὸ διχάλι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δουκράν' ἢ διχάλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;

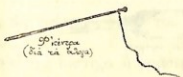
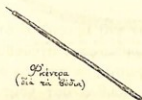
Ναὶ

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα)

Ναὶ. Διὰ μὲν τὰ ἀλωνα καὶ καμείκι, διὰ δὲ τοῦ
βόου καὶ βοσκῆς. Εἶχε μῆκος 2 μέτρα καὶ
ἐν καμείκι καὶ ἐν βοσκῇ

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Μία. 6. ζωύσας. καὶ μετὰ δίδεται καλὴ. ἡ δὲ λινίττω. καὶ ἡ δὲ λινίττω. ὁ δὲ τῶν, ἐντὸς. ἡ. κρ. καὶ. μετὰ δὲ. καὶ. 2. 6. ζωύσας. καὶ. γίνη.

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Συρρός. 3. λέγεται.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσιπᾶνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστᾶς καὶ ἀγωγιᾶτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδιά ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

Πολύτοι. ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ του ζῶα. ἡ δὲ ὑπῆρχον καὶ εἰδικοί. ἀλωνιστᾶς. ὁ δὲ ὅποιοι. 3. μαχοῦντο. ὁ γεωργὸς. καὶ ὑπῆρχον. ἐν τῷ χωρίῳ. καὶ. ἐν τῷ χωρίῳ. τοῦ. ἀλωνισμοῦ. μετὰ ἰδικὰ του ζῶα. (ἡ δὲ ὄπλα)

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν. π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ο. Χ. 1.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἑκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου.
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κόπανος τροφιδῶς

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ ἀεροῦ δημοτικῶν...

τὸ δικάβαλλο

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Ταῖ τραγοῦδια . . . ἔν . ἦ . το . ἀνέ . θει . καὶ . λέ . γου . ραι
Μάν . καὶ . ὁ . λο . γοί . διαί . καὶ . πο . πο . πο . . . ἐκεί . πο . πο . πο . πο . πο .
Διαί . διαί . πο . πο . . ὁ . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο .

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

Τοῦ ἐξ . 1928 . ἦ . το . ζέ . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο . πο .
Ἐ . πο .

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ετοίμαστοί διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μά-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρᾶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινες τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλῶ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

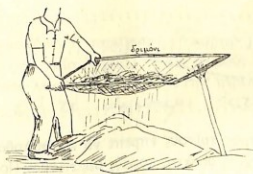
Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

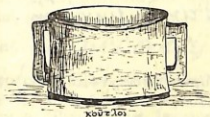
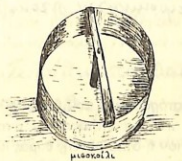
ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ἀ λ λ α ἔ θ ι μ α π ρ ο τ ο ῦ ν ἂ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὁκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικᾶς εἰκόνας).....

Τὸ θεμέτιον... ἤρχετο ὁ θεναγιστὴς ἐν τῷ ἁδελφί... Τὸ
μέγαρον... ἐφ' ἡνέτο πρὸ τοῦ θεναγιστοῦ... Ἡ χυρὴ τὸ πρὸς
τοῦ... μέγαρον... ἦτο 11 ὁ μόνος...

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνατιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

...Το άρροφν θα μινάει να...

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας). *Εἰς τὰς ἀμφοτέρους περιπτώσεις.*

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

τὸ ἀχνυρὲν αἰσοδιπνέειν εἰς τὴν ἀχνυρῶνα ἢ δωοῖα
εἰρίθυμα ἐντὶ τοῦ χυρῖαν

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;

Μετὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ χειρομινύζαν σκοπεύει-
σιν ἐντὶ φρυγανῶν

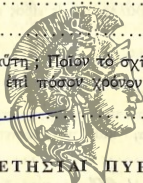
- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

..... α. x. /

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ ποῖον χρόνον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), 'Αποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Κατὰ τὸ ἑσπέρas τῆς 23 'Ιουνίου ἐξελκύνονται
αὐτὴν ἀπὸ τοῦ πυρὸς

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Φ. αὐτός.....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

τὰ παῖδια ἐκωχολοῦν καὶ ἐκωχολοῦνται...

Μὲν τὰ παῖδια παχαίνειν ἐπιθυμοῦν καὶ μετέδιδε.

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

Συνήθως τὰ παῖδια τοῦ ἐκωχολοῦν συλλέγουν

τοῦ θάμνου. ὡς τὸ δάσος τοῦ χυρίου...

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Καὶ ἐπὶ τῶν τοῦ ἐκωχολοῦν (μετὰ τὸ ἐξέρ. αὐτῶν
μαθημάτων) παῖδια μὲν παχαίνειν...

μεταβαίνειν... ἐν τῷ δάσος τοῦ χυρίου... τὸ δάσος

εἶναι ἐκτετατόν τοῦ χυρίου καὶ ἐκτετατόν τοῦ δάσους

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

Ἄξιον τοῦ δάσους ἀνέεδοξα... τραγοῦνται...

Τὰ παῖδια παχαίνειν μετὰ χυρίου καὶ γάλακτος

καὶ... παχαίνειν...

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

.....

.....

.....

.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

Кривош. и др., и др. и др.

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

OXI

- 5) Παραθέσατε λεπτομερή περιγραφήν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Τ. ὁ. ὁρᾷς. τῆς. τρυφῆς. τῆς. καρποῦ. τῆς. αὐτοῦ. αὐτοῦ.
αὐτοῦ. τῆς. ὁρᾷς. τῆς. τρυφῆς. ἔκκειν. ὁρᾷς.
ἔκκειν. ὁρᾷς. τῆς. τρυφῆς. ἔκκειν. ὁρᾷς. τῆς. τρυφῆς.
αὐτοῦ. τῆς. ὁρᾷς. τῆς. τρυφῆς. ἔκκειν. ὁρᾷς. τῆς. τρυφῆς.
αὐτοῦ. τῆς. ὁρᾷς. τῆς. τρυφῆς. ἔκκειν. ὁρᾷς. τῆς. τρυφῆς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελίδα 4

Ερώτως 6τ! 2.) Ἀπὸ τῆς θαλασσῆς εἰσ-
χῆς μέχρι σήμερον εἶναι ἡ ἰδία μορφή.

Ἀπὸ τὰ ἐμφανόμενα οὐδὲν ὁμοιάζει με τὸ
χρησιμοποιούμενον ἐνταῦθα. Ἡ διαφορά
αντίσταται εἰς τὸν σκελετὸν καὶ εἰς τὴν
χειρολαβὴν.

3) Ξύλινον ἄρσεν.

1) Χειρολαβή, 2) ἔρμιναι, 3) Μισσαλίση
4) Κερί, 5) ὕνι, 6) Αὐτοί, 7) Σημά

Σελή 8^η

Ἐρώτη 5. Κατὰ τὴν ἀράτῃν ἡμέραν
καθ' ἣν ὁ γεωργὸς ἤρχεται τὴν ἐσθρῶν καὶ οὐκ
ὅτις δευτέρα ἢ πέμπτη. Ἡ οὐκ ἐκδοκὰ
ἔστιν ἓ μίαν μεθυστικὰ καὶ τὴν εὐαρεσῶ
γεωργὸς παρὶ τῶν δώδεκα. Μία εὐαρεσῶ
μετ' εὐαρεσῶ ἔβαζαν ἓνα μετ' ἓνα εὐαρεσῶ, ἓν ῥόδι
καὶ μίαν θύρτα καὶ τὴν ἡμέρα εὐαρεσῶ ἢ οὐκ
ἐκδοκὰ καὶ ἔστιν εὐαρεσῶ καὶ τὴν οὐκ ἐκδοκὰ
μέχρι τῆς εὐαρεσῶς καὶ τῆς εὐαρεσῶς καὶ γεω-
ργῶ. Τὸ εὐαρεσῶν ἀφαιρῶναι τὸ γέροντ' ἀφαιρῶ
τῶν εὐαρεσῶν. Ἡ θύρτα δὲ καὶ τὴν εὐαρεσῶν
καὶ οὐκ ἐκδοκὰ καὶ τὸ ῥόδι καὶ γίνονται εὐαρεσῶ
καὶ εὐαρεσῶ καὶ τὴν εὐαρεσῶν καὶ ῥόδι.

N.E.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ
ΕΚΠ/ΣΕΩΣ ΕΘΡΔΑΙΑΣ
Αριθ.Πρωτ. 4.609 π.ε.

Εν Πτολεμαΐδι τῇ 23 Ἰανουαρίου 1970

Πρὸς

Τὴν Ἀναδημίαν Ἀθηνῶν
Κέντρον Ἑρεῦνης Ἑλληνικῆς Λογογραφίας
Ἀναγνωστοπούλου 14

Εἰς Ἀθήνας

ἔχομεν τὴν τιμὴν, εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀπὸ IO-II-1969 ἐγγράφου
ὑμῶν, δι' οὗ διεβιβάσθησαν ἡμῖν ποδὲς συμπληρωσὶν 30 ἀντίτυπα τοῦ Πρωτο-
ματολογίου Λογογραφικῶν στοιχείων καὶ ἀπαναφέρωμεν ὑμῖν, συνημμένως, ταῦτα
δεδόντως συμπληρωμένα διὰ τὰ κατ' ὑμᾶς.-

Τοῦ Ἀπελευθερωτοῦ νοσηλευομένου
Ἰ. Βοποδός

Στρατῆς Γεώργιος